

GS1 Logisztikai címke

Hogyan tud Ön is könnyedén szabványos logisztikai címkét előállítani?

v1.0

Miért érdemes GS1 szabványos logisztikai címkét használni?

Az ellátási lánc teljes **átláthatósága** érdekében szükség van a **logisztikai egységek nyomon követésére**, ami a **logisztikai címke segítségével valósítható meg**. Jelen kiadványban összefoglaljuk a logisztikai címkék jelentőségét és helyes használatuk módját. Olyan kérdésekre kaphat választ, mint hogy milyen adatokat kell feltüntetni a szabványos logisztikai címkén, hogyan nézzen ki és hogyan helyezzük el azt a rakományon.

Mit nevezünk logisztikai címkének?

A logisztikai címkéket arra használják, hogy egy adott logisztikai egységet jellemző **legfőbb nyomonkövetési információkat egy egyszerű automatikus leolvasással adatbázisba lehessen juttatni**. A gépi leolvasás előnye nem csupán annak **gyorsasága**, hanem az, hogy a vonalkódos leolvasás a manuális adatbevitelből származó hibákat, elírásokat is teljes mértékben kiszűri. Annak érdekében, hogy az adatbeolvasás, ezáltal a bevételezés folyamata automatizálásra alkalmas legyen, a GS1 szabvány a logisztikai és raktári címkék esetén nem csak a formátumra, de a címkék elhelyezésére is részletesen kitér.

A logisztikai címke (melyet gyakran neveznek raklap vagy rakatcímkének is) funkciója logisztikai egységek egyértelmű és egyedi azonosítása. Ugyan a logisztikai egység általánosan raklap szokott lenni, fontos megemlíteni, hogy **bármilyen lehet logisztikai egység, melyet A-ból B-be küldenek és nyomon szeretnék követni az egység útját**. Tehát egy gyűjtőkarton vagy önmagában egy nagy méretű diagnosztikai eszköz is lehet szállítási egység.

A logisztikai egység egyedi azonosítását a GS1 logisztikai azonosítójának, a Szállítási egység sorszámknak, azaz az SSCC-nek a jelenléte biztosítja, mely a (00) GS1 Adattartalom azonosító után jelenik meg. **A GS1 logisztikai címkéknek az SSCC kötelező eleme**, tehát amennyiben ezt az adatot nem tartalmazza a címke, nem nevezhetjük GS1 szabványos logisztikai címkének. **A logisztikai egység akkor jön létre, amikor az adott csomagot összerakják és életciklusa addig tart, amíg célhoz nem ér és szét nem bontják.**

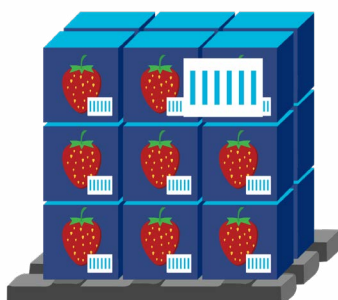
Tekintse meg a logisztikai egységek vonalkódos jelöléséről szóló [videóunkat!](#)

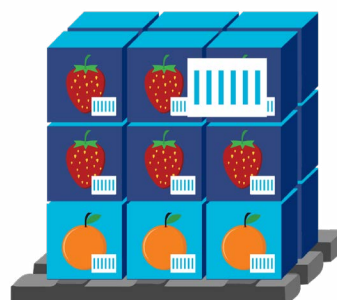
Mindegyik szállítási címke egyforma?

Alapvetően kétféle szállítási egységet különböztetünk meg egymástól: a **homogén és a heterogén szállítási egységeket**.

Homogén egységgrakomány

Heterogén egységgrakomány

- **Homogén szállítási egység:** csak *egyféle gyártási tételből származó, egyféle terméket* tartalmaz.
- **Heterogén szállítási egység:** a szállítási egység *többféle terméket, vagy többféle gyártási tételből származó terméket* tartalmaz.

A **homogén**, illetve az eltérő árukból aktuálisan összeállított **heterogén szállítási egységek jelentős mértékben különböznek**, így esetükben az alkalmazandó logisztikai címkék, valamint az ezeken feltüntetett és a vonalkódokba kódolt adatok típusban és mennyiségben is jelentősen eltérnek egymástól. Ebből kifolyólag **a logisztikai címke készítése előtt meg kell vizsgálni, milyen jellegű szállítási egységre szeretnénk szabványos címkét elhelyezni.**

Általános szabályok a GS1 logisztikai címkék felépítésére vonatkozóan

A logisztikai címke alapvetően **hármass tagolású**. Ennek oka az, hogy az **adatokat** és az azokat kódoló jelképeket így **strukturáltan tudjuk feltüntetni**.

1.rész: A logisztikai címke felső szegmense

A logisztikai címke felső része szabad formátumú, szemmel olvasható információt tartalmaz: a feladó vagy a szállítási egységet létrehozó cég; a szállító cég vagy a fogadó cég logója, neve, címe. A feladó cég adatainak feltüntetése kötelező, míg a szállító vagy fogadó cég adatainak megjelenítése opcionális. A felső rész **kialakítását nem befolyásolja a raklap homogén vagy heterogén jellege.**

2.rész: A középső szegmens

A logisztikai címke **középső része szintén szabad formátumú adatokat tartalmaz, azonban már az azonosított szállítási egységre és a benne lévő árura vonatkozóan.** Ennek a szegmensnek az a célja, hogy a **GS1 szabványokat kevésbé ismerő kollégák is értelmezni tudják a címke adatait**, illetve ha **megsérül a vonalkód**, akkor is **kinyerhető legyen az adat** - így az adatok helyes feltüntetésének kiemelkedő szerepe van. Fő szabályként elmondható, hogy ebben a szegmensben **minden adatot fel kell tüntetni, emberi szem számára olvasható formában, amit a vonalkód tartalmaz**, azonban ezen felül további adatok is megjeleníthetők.

A GS1 szabványrendszer mind a homogén, mind a heterogén raklap azonosítására előírja az SSCC (Szállítási egység sorszám kódja) használatát. A GS1 Logisztikai címke középső részének első és legfontosabb szemmel olvasható adata ezért az SSCC szám.

3.rész: Az alsó szegmens

A szöveges információn kívül az **adatok** egy része **vonalkóddal is feltüntetésre kerül a címkén**, erre szolgál a **címke alsó része**. A szállítási egységeknél általánosan alkalmazott GS1 szabványos vonalkód típus a **GS1-128 jelkép**. Ezen jelképbe az egyes adatmezők strukturált módon kerülnek feltüntetésre a GS1 Adattartalom azonosítók segítségével.

A GS1 szabvány ajánlása szerint a könnyű leolvashatóság érdekében a logisztikai azonosítót (SSCC - AI (00)) a legelső vonalkódban jelenítsük meg.

A címke **felső része** szemmel olvasható, szabad formátumú információt tartalmaz.

Feladó: **Beszállító Kft. 5000, Szolnok, Példa u.1.**

Középső része szemmel olvasható, szabad formátumú információt tartalmaz.

Termék: Magyar fehérbor, 96 db gyűjtő

SSCC: **059974901000000028**

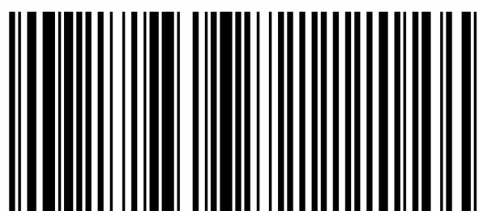
Tartalom: **05998985557822**

LOT: **T1**

Az **alsó rész** a GS1-128 vonalkódo(ka)t és a hozzá tartozó karaktersor(oka)t tartalmazza.

(01)05998985557822(10)T1

(00)059974901000000028

Megengedett a GS1 DataMatrix és GS1 QR kód jelképek használata is, azonban kizárólag az SSCC szám GS1-128 jelképben történő feltüntetése mellett. Fontos kitétel, hogy minden olyan adattartalom azonosítót kötelezően tartalmaznia kell a kétdimenziós kódnek, amely benne van a GS1-128-ban, azonban ezen felül további adatokat is belekódolhatunk.

Miben különböznek a homogén és heterogén egységgrakományok és a hozzájuk tartozó logisztikai címkék?

A homogén logisztikai címke jellemzői az általános tudnivalókon túl:

Homogén szállítási egységnél az SSCC számon túl a szállítási egységet alkotó árukra vonatkozó adatok feltüntetése is lehetséges. A feltüntetendő adatok körét az üzlet gyakorlata határozza meg, alapján meghatározható, illetve bizonyos adatokat a gyártó vagy szállító saját szándéka, vagy az üzleti partnerek közötti kétoldalú megállapodása alapján adnak meg és tüntetnek fel. **Az adatok mennyiségétől függően gyakoriak a két vagy három sorban elhelyezett jelképek.**

Fontos általános szabály, hogy egy szabványos címkén az adott egységre jellemző, egy adott tulajdonságra vonatkozó adatot (pl.: GTIN, LOT) csak egyszer tüntethetjük fel.

A heterogén logisztikai címke jellemzői az általános tudnivalókon túl:

A GS1 logisztikai címkén kizárólag az az egyetlen GTIN-szám, egy LOT vagy egyféle lejárat dátum szerepelhet, amely minden egységet jellemez, ami az adott szállítási egységben szerepel. Ezáltal biztosítható, hogy **minden adat egyértelmű legyen**. Ha több LOT szám szerepelne a logisztikai címkén, nem tudnánk egyértelműen beazonosítani, hogy melyik tételszám melyik egységekre vonatkozik, ami félreértésekhez vezethetne.

Mivel a heterogén szállítási egységeknél a szállítási egység **összeállításából adódóan több GTIN vagy több LOT feltüntetése lenne releváns, így ezeket nem tüntethetjük fel a címkén**. Ebből adódóan az SSCC számon kívül más nem jelenik meg. A szállítási egységet alkotó áruk adatait az SSCC számmal hivatkozva üzleti partnerünknek elektronikus üzenetben (EDI, DESADV üzenet) vagy külön kíséző okmányon (pl.: szállítólevél) kell kommunikálnunk.

Feladó: Zöldség-gyümölcs Kft. 5000, Szolnok, Példa utca 1.
SSCC: 059974901000000035
 (00)059974901000000035

Heterogén logisztikai címke

Mi határozza meg, milyen adatokat tartalmazzon a GS1 szabványos logisztikai címke?

Azt, hogy milyen adatokat tartalmazzon a logisztikai címke, a kereskedelmi felek állapítják meg igényeiknek megfelelően. A címkék adattartalmának összeállításában a GS1 rendszerében több, mint 300 ún. adattartalom azonosító közül választhatnak. A GS1 Adattartalom azonosítók kiválasztásánál mindenképp szem előtt kell tartanunk, hogy a feltüntetett adatok mindig egyértelmű információkat adjanak át. A GS1 Adattartalom azonosítókról szóló további szabályokkal kapcsolatban forduljanak bizalommal kollégáinkhoz a szakerto@gs1hu.org emailcímen!

Mekkora legyen a vonalkód a logisztikai címkén?

A szállítási egységeknél alkalmazandó GS1 szabványos vonalkód típusnak, a GS1-128 jelképnek helyes mérete a biztos olvashatóság egyik legfontosabb kritériuma. A méretekre vonatkozó pontos adatokat a lenti táblázat tartalmazza.

A vonalkód X-mérete egy minimum és egy maximum érték között mozoghat, azonban a szabvány ajánlása az optimum felé való közelítés. A magasság független az X-mérettől a GS1-128 típusú vonalkód esetében. A GS1-128 jelkép részleteit az ajánlóban szereplő, ezen témában készült kiadványunkból ismerheti meg.

Logisztikai egységek általános elosztásban olvasva (pl.: szállítási, logisztikai egységek)			
Vonalkód típus: GS1-128			
	Minimum méret	Optimális méret	Maximum méret
X-méret	0,495 mm	0,495 mm	0,940 mm
Jelkép magassága	31,75 mm	31,75 mm	31,75 mm
Bal oldali nyugalmi mező	10 ×		
Jobb oldali nyugalmi mező	10 ×		
Minőségi specifikáció	1,5	1,5	1,5

Manapság számos vonalkód generáló szoftver áll rendelkezésre, amelyek segítségünkre lehetnek a GS1-128 jelkép legenerálásban. Azonban Partnereinknek a saját szoftverünket, a Vonalkódmenedzsert javasoljuk, hiszen az éves GS1 rendszerhasználati licenccdíj keretében használható az alkalmazás. A szoftverben nem csak GS1-128 típusú vonalkódot tudnak generálni, hanem előre elkészített logisztikai címke sablonokkal is segítjük a gördülékeny címkegenerálást.

A GS1 logisztikai címke műszaki paramétereit és elhelyezése a rakományon

A GS1 Logisztikai címke szabványos mérete:

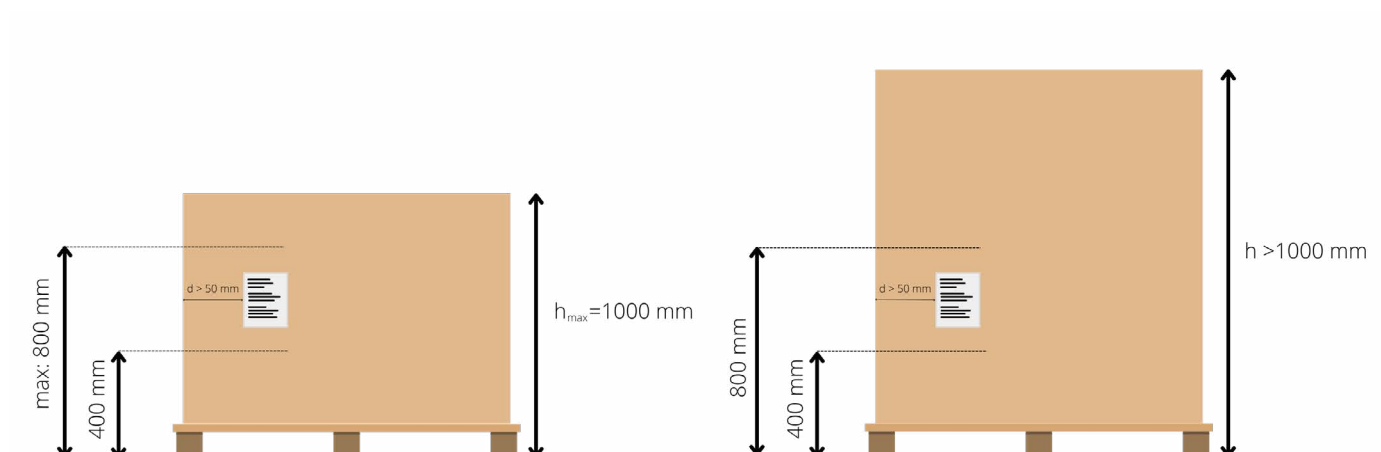
- homogén raklap esetén: A5 (148 mm x 210 mm), esetleg A4 (210 mm x 297 mm),
- heterogén raklap esetén (kizárólag SSCC adattartalommal): A6 (105 mm x 148 mm).

A szabad szöveges információk, illetve a vonalkód alatti szemmel olvasható karaktorsorok betűtípusa az **OCR-B betűtípus**. Ettől el lehet térni, azonban ügyelni kell arra, hogy minden karakter egyértelműen és helyesen olvasható legyen. A szabad szöveges információk betűmérete és a vonalkód alatti szemmel olvasható karaktorsorok betűméretének is el kell érnie a 3 mm-es magasságot.

Egy rakatra **kettő darab címkét kell elhelyezni**, a rakat **szomszédos oldalain**. Egyiket a rövidebb oldalra, míg a másodikat az ettől jobbra eső hosszabb oldalra. Más címke elhelyezési szabályok vonatkoznak az 1 méteres magasságot meghaladó és a nem meghaladó rakományokra.

1 méternél alacsonyabb esetben

1 méternél magasabb esetben

A GS1 Logisztikai címke elhelyezése az alaptól számított 400 mm-es magasságtól 800 mm-es magasságig szabványos. A függőleges élektől mért távolság nem lehet kevesebb 50 mm-nél.

Amilyen magasan csak lehet, de 800 mm-nél nem magasabban az alapéltől.

GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.

H-1139 Budapest, Fáy utca 1/b

Email: szakerto@gs1hu.org

www.gs1hu.org

Kapcsolódó anyagok

Logisztikai azonosítás a GS1 rendszerében

Hogyan tudja szállítási egységeit GS1 szabványos módon azonosítani?

GS1 DataMatrix

Milyen paraméterek jellemzik a GS1 DataMatrix jelképet és hol lehet alkalmazni?